

En uddannelse med bredde og dybde

Alle ved, at socialrådgivere er uundværlige når sociale problemer skal opdages, løses, forebygges – og debatteres

Sådan lyder visionen i den strategi for socialrådgiverprofessionen, Dansk Socialrådgiverforening (DS) har vedtaget i februar 2008. Socialrådgiverprofessionen tager sit afsæt i grunduddannelsen. En grunduddannelse, der også i fremtiden skal være en uddannelse med bredde og dybde, så de færdiguddannede socialrådgivere har den viden og de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for, at visionen kan indfries.

Socialrådgiveruddannelsen skal udvikles og styrkes

Socialrådgiveruddannelsen er senest revideret i 2002. Siden da er der sket en stor udvikling i det danske velfærdssamfund og på socialrådgivernes beskæftigelsesfelt. Der er i de senere år gennemført en række større og mindre reformer, heriblandt ikke mindst anbringelsesreformen og kommunalreformen. Dertil kommer, at moderne styringsprincipper kendt fra det private erhvervsliv i stor stil har gjort sit indtog i den offentlige sektor.

Den kommunale sektor er til stadighed den langt største aftager af dimittender fra socialrådgiveruddannelsen, men i de senere år er stadig flere socialrådgivere blevet ansat i den private sektor. Efterspørgslen er stigende og den udvikling må forventes at tage endnu mere fart i de kommende år.

Også den danske uddannelsessektor gennemgår i disse år store reformer. Den 1. januar 2008 overtog de flerfaglige professionshøjskoler udbuddet af professionsbacheloruddannelserne, og de gamle love om henholdsvis korte og mellemlange videregående uddannelser er samlet i én fælles lov om erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser.

Udviklingen i uddannelsessektoren og i samfundet i øvrigt byder på nye udfordringer og muligheder for socialrådgiverprofessionen. Udviklingen i socialrådgivernes beskæftigelsesfelt stiller nye krav til professionsudøverne, og nødvendiggør, at socialrådgiveruddannelsen løbende udvikles i takt hermed.

En udviklingsbaseret uddannelse med bredde og dybde

Socialrådgiveruddannelsen skal være en professions- og udviklingsbaseret uddan-

nelse, hvor alle fagområder relaterer den specifikke viden og de specifikke færdigheder til socialt arbejde, og hvor fagområdet socialt arbejde integrerer viden og færdigheder fra de øvrige tre fagområder. Derved styrkes fokus på professionens kernefaglighed. Undervisningen skal bygge på et tæt samspil mellem praksisviden, professionsviden og forskningsviden og tilrettelægges på et videnskabsteoretisk grundlag.

Den studerende skal i uddannelsen opnå bred og generel viden, færdigheder og kompetencer indenfor socialt arbejde. Generelle og bredde kompetencer er en nødvendighed for, at kunne opdage, forebygge og løse specifikke og komplicerede sociale problemstillinger.

Socialrådgivernes kompetencer er efterspurgt på en lang række områder, herunder i beskæftigelsesindsatsen, på børn- og ungeområdet, i distriktspsykiatrien, i arbejdet med særligt socialt udsatte grupper udenfor beskæftigelsesområdet etc. Uanset hvor dimittenderne ansættes har de brug for generalistkompetencerne, men den enkelte studerende skal også i grunduddannelsen tilegne sig mere specialiserede kompetencer indenfor områder, der har den studerendes interesse. Det skal ske gennem en modulisering af uddannelsen, hvor den studerende på de afsluttende moduler vælger både teoretiske moduler, et tværfagligt modul og et feltstudie indenfor interesseområdet. Det skal dog være muligt at vælge moduler på tværs af områder, så den studerende dels fortsat styrker mere generelle kompetencer, og dels ikke låser sig fast på ét område.

Uddannelsesinstitutionernes vidensmiljøer skal styrkes, og gøres til omdrejningspunkt for udviklingsarbejdet i professionerne. Studerende, praktikere, undervisere på grunduddannelsen, forskere og eventuelt brugere skal inddrages i udviklingsprojekter, herunder tværfaglige udviklingsprojekter. Det vil øge sammenhængen mellem praksisviden, professionsviden og forskningsviden – og styrke såvel uddannelse som professionsudøvelse.

Alle socialrådgiverstuderende har et eller flere talenter og en eller flere realkompetencer, der kan og skal dyrkes i grunduddannelsesforløbet. Det gøres bedst ved, at den studerende kan fordybe sig og delvist sikre sin egen progression i uddannelsen, og ved at inddrage de studerende direkte i udviklingsarbejde. Men det kræver en god, praksisnær, professionsbaseret og løbende vejledning.

Praksis er uddannelsens omdrejningspunkt

Socialrådgiveruddannelsen har og skal have et højt teoretisk niveau, som giver basis for faglig refleksion. Den teoretiske ballast, som socialrådgiverstuderende tilegner sig i løbet af uddannelsen, er en forudsætning for, at de som færdiguddannede, kan udføre socialt arbejde af høj faglig kvalitet. Men teorien skal være bundet op på praksis.

Praktikken er et helt centralt element i uddannelsen, og der er behov for, at både praksisstudiet og uddannelsespraktikken styrkes. Alle studerende skal sikres relevante praktikforløb af høj kvalitet. Praktikforløbene på socialrådgiveruddannelsen skal være

studiepraktikker med rum og tid til teoretisk refleksion over praksis. De studerende skal ikke indgå i normeringen, og må under ingen omstændigheder fungere eller betragtes som billig eller endog gratis arbejdskraft. De studerende skal i uddannelsespraktikken have vejledning af en socialrådgiveruddannet praktikvejleder, og det bør være målsætningen, at alle praktikvejledere skal være uddannede praktikvejledere.

Dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling

Udviklingen i den offentlige sektor har i høj grad været præget af implementeringen af styringsredskaber kendt fra det private erhvervsliv (New Public Management). Mål- og rammestyringen har medført krav om dokumentation og evaluering. Bureautratismen har taget overhånd, og er flere steder blevet en u hensigtsmæssig byrde for socialrådgivere, men brugt rigtigt og i rimelige mængder, kan dokumentation, effektmåling og evaluering bruges til at kvalificere og udvikle det sociale arbejde.

Socialrådgiverstuderende skal have undervisning i mål- og rammestyringspraksis, dokumentationspraksis og evalueringsmetoder. Derved vil dimittendernes forståelse for (politisk styrede) organisationer bedres til gavn for dimittender og aftagere.

Ligeledes bør socialrådgiverstuderende undervises i grundlæggende økonomi og budgetforståelse på grunduddannelsen. Ikke for at de skal ligge underfor et budgettyranni, men for at højne organisationsforståelsen, professionalismen og professionens anseelse.

Styrkelse af den tværfaglige dimension – med respekt for kernefagligheden

Det stigende politiske fokus på forebyggende arbejde er positivt og nødvendigt. Forebyggende tværfagligt arbejde har ofte en socialrådgiver i en koordinerende rolle, og den tværfaglige dimension i socialrådgiveruddannelsen skal derfor styrkes.

En styrkelse af det tværfaglige element i uddannelsen skal ske med respekt for uddannelsens kernefaglighed. Det tværfaglige element styrkes derfor ikke ved, at der bare er samlæsning mellem flere uddannelsesretninger i samme fagområde, hvor undervisningen ikke relaterer den specifikke viden til socialt arbejde. Det styrkes gennem tværfaglige moduler og forløb, tværfaglige feltstudier, tværfagligt udviklingsarbejde og tværfaglige projekter, herunder bachelorprojekter, der kan sammentænkes med udviklingsprojekter.

Politikpapiret er vedtaget på årsmødet i november 2008.